א ההוא בבשיל ולא בשיל איכא דאמרי אמר

טוש"ע א"ח סי׳ שפו סעיף

לג ג מיי׳ פ״ח מהלכות

סמג עשין דרבגן א טוש"ע א"ח שם סעיף ד:

לד ד מיי׳ פ״ד מהלכות

טומאת אוכלין הלי ג:

מומטת יייבי, לה ה ו ז מיי פ״א מהלי עירובין הלכה יא ופ״ו

מהל' מחנות עניים הל' ח סמג שם טוש"ע א"ח סי

שפו סעיף ז: לו חטיכל מיי' פ״ו

מהלכות מתנות עניים

כלי מ:

לז מ ג ס מיי׳ פ״ח מהל׳ עירובין הלכה [י] יח

סמג עשיו דרבנו א טוש"ע

טומאת אוכלין הלכה

עירוביו הל' ט ויאו

מסורת הש"ם

באי אולמיה דהאי מהאי. נראה לפרש ° דקים ליה להש"ם דרב יוסף לא שמעיה דרב אמתני׳ בפירוש אלא משום טעם דקדק רב יוסף דאמר רב אמתני׳ ולהכי קאמר מאי אולמיה דהאי מהאי מאיזה כח בא לדקדק ומשני משום דקתני מתני חלי לוג יין

ואמר רב מערבין בשתי רביעיות יין והך מילתא לא אמר רב בפירוש אלא מכללא דההיא דוכן לעירוב איתמר א״כ שמע מינה דוכן לעירוב אמתני׳ איתמר דאי אברייתא מנא ליה דסבר רב מערבין בשתי רביעיות יין דהא פשיטא דאין ללמוד זה מזה מדלא אמר כל שיעורי עירוב כשיעורי מתנות עניים: חומין כדי למבל בו. היינו רביעית כדחמרינן בפרק הדר (דף סח.) וליקנו להו

רביעתא דחלא בחביתא: והושיבן ר' מאיר בד' אמותיו.

חוץ לעיר היה דבעיר היה מהלך את כולה כדאמר במי שהוליאוהו (דף מא:) אי נמי סבר לה כרבי יהושע דאמר אין לו אלא ארבע אמות ואין לומר משום דרבי מאיר הנים שוגג אטו מזיד דהא בדאורייתא לא קנים ואית ליה בפירקין [דף לה:] דתחומין דאורייתא ועוד כיון דחשבינן כל העיר כארבע אמות אפילו במזיד נמי מהלך את את כולה דמזיד נמי אית ליה ארבע אמות. בתוספות רבינו יהודה:

רב המנונא אין מערבין בתרדין חיין דאמר רב חסדא סילקא חייא קשיל גברא חייא והא קא חזינן דקא אכלי ולא מייתי התם בבשיל ולא בשיל אמר רב חסרא " תבשיל של תרדין יפה ללב ומוב לעינים וכל שכן לבני מעיים אמר אביי והוא דיתיב אבי תפי ועביד י תוך אמר רבא י הריני כבן עזאי בשוקי מבריא אמר ליה ההוא מרבנו לרבא תפוחים בכמה אמר ליה וכי מערבין בתפוחים ולא י והתנן בכל האוכלין מצמרפין לפסול את הגוויה בחצי פרס י ובמזון שתי םעודות לעירוב ^ד וכביצה לממא מומאת אוכלים והאי מאי תיובתא אילימא משום דקתני כל האוכלין והני בני אכילה נינהו ס והאמר רבי יוחגן אין למדין מן הכללות ואפילו במקום שנאמר בו חוץ אלא משום דקתני ובמזון שתי סעודות לעירוב וכביצה לממא מומאת אוכלין והני נמי בני ממויי מומאת אוכלין נינהו וכמה אמר ר"נ התפוחים בקב מיתיבי ר"ש בן אלעזר אומר י עוכלא

תבלין וליטרא ירק ועשרה אגוזין וחמשה מפני אפרסקין ושני רמונים ואתרוג אחד ואמר גורסק בר דרי משמיה דרב מנשיא בר שגובלי משמיה דרב זוכן לעירוב והני גמי ליהוו כי אפרסקין הני חשיבי והני לא חשיבי אמר רב יוסף שרא ליה מריה לרב מנשיא בר שגובלי אנא אמריתא ניהליה אמתני' והוא אמרה אברייתא יי דתנן יי אין פוחתין לעני בגורן מחצי קב חמין וקב שעורין רבי מאיר אומר חצי קב שעורין וקב וחצי כוסמין וקב גרוגרות "או מנה דבילה רבי עקיבא אומר פרס ' וחצי לוג יין ר"ע אומר רביעית - ורביעית שמן ר"ע אומר שמינית ושאר כל הפירות אמר אבא שאול ל כדי שימכרם ויקח בהן מזון שתי סעודות ואמר רב וכן לעירוב ומאי אולמיה דהאי מהך אילימא משום דקא תני בהך תבלין ותבלין לאו בני אכילה נינהו אמו הכא מי לא קתני חטין ושעורין ולאו בני אכילה נינהו אלא משום דקתני חצי לוג' יין ואמר רב מערבין 🐠 בשתי רביעיות של יין מדבעינן כולי האי ש"מ כי אמר רב וכן לעירוב אהא מתני' קאמר ש"מ אמר מר ובמזון שתי סעודות לעירוב סבר רב יוסף למימר עד דאיכא סעודה מהאי וסעודה מהאי אמר ליה רבה אפילו למחצה לשליש ולרביע גופא אמר רב מערביז בשתי רביעיות של יין ומי בעינן כולי האי והתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר יין כדי לאכול בו י חומץ כדי למבל בו זיתים ובצלים כדי לאכול בהן שתי סעודות התם יו בחמרא מבשלא אמר מר חומץ כדי למכל בו אמר רב גידל אמר רב כדי למבל בו מזון שתי סעודות של ירק איכא דאמרי אמר רב גידל אמר רב ירק הנאכל בשתי סעודות אמר מר זיתים ובצלים כדי לאכול בהן מזון שתי סעודות ובבצלים מי מערבין והתניא " אמר ר' שמעון בן אלעזר פעם אחת י שבת רבי מאיר בערדיסקא ובא אדם אחד לפניו אמר לו ר' עירבתי בבצלים לטיבעין והושיבו ר' מאיר בארבע אמות שלו לא קשיא הא בעלים הא באימהות דתניא אכל בצל והשכים ומת אין אומרין ממה מת ואמר שמואל לא שנו אלא בעלים אבל באימהות לית לן בה ובעלין גמי לא אמרן אלא

עד שנימוח וכשהוא רותח דומה כמשמיע קול זה מוך מוך ^ש: הריני ככן עואי בשוקי עבריא. יומא בדיחא הוה ליה לרבא ואמר להו לתלמידיו השתא לילי דעתאי והריני מזומן להשיב בחריפות לכל מי שישאלני כבן עואי שהיה דורש בשוקי טבריא ולא היה בימיו עוקר הרים כמותו יןוהיה אומר ° כל חכמי ישראל לפני כקליפת השום חוץ מן הקרח הזה]י: לפסול אם הגוויה. אם אכל אוכלין טמאין אע"ג שאין אוכל מטמא אדם במגע אי אכיל מינייהו חלי פרס דהיינו שני ביצים נפסל מלאכול בתרומה כדתנן בפירקין דלקמן (דף פב.) וחלי חליה לפסול את הגוויה. חליה היינו פרס ל' פרוסה וחלי חליה היינו חלי פרס: אלא משום דפני. עירוב דומיא דטומאת אוכלין דמשמע כל שהוא מטמא טומאת אוכלין יש לו מזון שתי סעודות חזי לעירוב ותפוחין בני טמויי נינהו: ר' שמעון בן אנעור. במעשר עני שמחלקו לעניים הרבה על הגורן קאי וקאמר אין פוחתין לעני בגורן מהאי שיעור דכתיבט ונתת ללוי לגר ליתום ולאלמנה ובציר מהכי לא הוי נתינה: עוכלא. [א] שמינית [ב] שבליטרא וליטרא הוא לוג: וכן לעירוב. דחלק עני בגורן נמי מזון שתי סעודות היא כדאמר לקמן: ה"ג והני נמי ליהוי כאפרסקין. ותיסגי בחמשה: כדי לאכול בו אלמא לאו ממש סעודות⁰ דליהוי כולה סעודתא מההוא מינא בעינן אלא כל מידי לפום חשיבותיה אם ליפתן שאדם רגיל ללפת בו את הפת ושיעורו כדי ללפת בו את הפתז לשתי סעודות ואם דבר הרגיל לבא בקינוח סעודה הוא שיעורו בכדי שאדם רגיל להביא קינוח לב׳ סעודות: שרי ליה מריה. ימחול לו אדונום על דבר זה לרבי מנשיח: דחנה המריחה ניהליה. להא דאמר רב וכן לעירוב אמתני׳ כדמפרש ואזיל והוא אגמריה לגורסק בר דרי אברייתא: אין פוחתין לעני בגורן. ממעשר עני אם יש לו הרבה לחלק ובאו עניים הרבה והוא מחלק לכל אחד אל יפחות לו משיעור זה דנתינה בעינן. והתסש קתני היה לו דבר מועט נותן לפניהם והן מחלקין ביניהן: מחלי קב חיטין. ואם שעורין קב ואם כוסמין קב ומחלה: דבילה.

חשיבי. ואמרינן לקמום כל שהוא ליפתן

בשיל ולא בשיל. קטיל גברא: איכא דאמרי אמר רב המנונא כו'

והא חזינן אינשי דאכלי ולא מייסי הסם בבשיל ולא בשיל. כי קאמר

רב המנונא אין מערבין בבשיל ולא בשיל: אבי ספי. בכירה מקום

שפיתת הקדילה: ועביד סוך סוך. שמבושל יפה ונלטמק כולו

א) ברכות לט., ב) [פסחים עד.], ג) [קידושין כ. סוטה מה. ערכין ל:ן, ד) מעילה נוט. ערכן ר.], ד) משיטי יז: כריתות יג. [מקואות פ"י מ"ז], ד) לעיל כו. קידושין לד., ו) פאה פ״ח מ״ה, ו) [תוספתא פ"ו ה"ב], ז) [לפנינו איתא היינו יושבין לפני ר"מן, **ט**) וועי רש" על. ד"ה רבי י) ס"ל, ל) ובכורות נת.ז. ל) ודברים כו], מ) [ע"ב], ג) [ברבינו יהונתן: ממש שתי סעודות], ם) בס"ח: המהום, ע) ופחה

הנהות הב"ח

(מ) גמ' בשתי רביעיות של יין (מדבעינן כולי האי) מא"מ ונ"ב ס"א אינו:

גליון הש"ם

רש"י ד"ה הריני ככן עואי וכו' והיה אומר כל . חכמי ישראל וכו'. נכורות נח ע״ה: תום' ר״ה מאי אולמי' וכו' דקים ליה אולמי' וכו' דקים ליה לחש"ם. כעיו זה בתום׳ לן וש״נ:

הגהות הגר"א רש"י ד"ה עוכלא שמינית. נ"ב ורשב"ס כתב חמישית. (כ"ה ברשב"ם ב"ב ל' א' ד"ה ועוכלא וע"ש פ"ע ב' ד"ה חומן): [ב] שם שבליטרא. נ״ב ל״ל שבלוג: (והוא סה"ד ואח"כ מה"ד) וליטרא. הוא (והוא חלי לוג. כל"ל. (וכמ"ש בירושלמי פ"י דתרומות יהביאו הר"ש שם במתני

רבינו חננאל

ופרקינן ההוא בבשיל ולא בשיל. אמר רבא הריני כבן עזאי בשוקי טבריא. רבא משתבח ואמר [ידוע] בחכמה בעירובין כמו בן עזאי ידוע בחוכמתו בשוקי טבריא. תפוחין בעירוב כמה. א״ל רבא וכי מערבין בתפוחין. א״ל ההוא מרבנן ולא, והתנן במס׳ מעילה פרק רביעי כל האוכלין מצטרפין לפסול את הגויה כבחצי פרס. ובמזון שתי סעודות לעירוב. קתני מיהת כל האוכלין ואפי׳ התפוחין נמי בכללן שגם הם אוכלין הן. ודחאו רבא אמר ר' יוחנן אין למידין מן הכללות. למידין מן הכללות. לאו דווקא הוא. ואמרינן לאו דווקא הוא. ואמרינן לאו (מכלל) [מכל] אלא מדקתני ובמזון שתי סעודות לעירוב וכביצה לטמא טומאת אוכליז. ללמד דווקא קתני. ולא מצא רבא תשובה. ופי׳ [בקב]. וכן הלכה. ומותיב עליה מיהא דתני בפיאה

דבילה ושוב אינו מוכר במדה אלא במשקל: פרס. חלי מנה: ומאי אולמיה דהאי מהך. דאיקפד רב יוסף ארב מנשיא דאמר אברייתא במאי דאיירי מחניחין לא איירי ברייתא ולא סתרן אהדדי הני שיעורייהו בהכי והני שיעורייהו בהכי: לאו בני אכילה נינהו. וסבירא ליה לרב יוסף דאין מערבין בהן הלכך וכן לעירוב לאו עלה אתמר: **אלא משום דקסני חלי לוג יין**. דהיינו שתי רביעיות ושמעינן ליה לרב גבי עירוב נמי דקאמר הכי: וסעודה מהאי. ב׳ אוכלין מצטרפין לעירוב אבל ג׳ וד׳ דליכא סעודה מכל חד לא: יין כדי לאכול בו. לשרות בו פת מזון ב׳ סעודות: חומץ כדי לטבל בו. בשר מזון ב׳ סעודות: לדי לאכול בהן. ללפת בהן את הפת דב׳ סעודות: ההם. דקתני יין כדי לאכול בו: בחתרא מבושל. קאתר דחשוב ללפת בו אבל חמרא בעינון להיות בו שתיית ב' סעודות והיינו ב' רביעיות: מוון ב' סעודות ירק. שכל הסעודה מן הירק: ירק הנאכל לב׳ סעודות. בפת : בערדיסקא ובא אדם אחד לפניו. בשבת מחוץ לתחום על ידי עירוב שעירב ממקומו לטיבעין והיה ערדיסקא באלפים אמה שבין עירובו לטיבעין: והושיבו ר' מאיר בד' אמום. ואסר לו ללאת ולוח ממקומו מד' אמוחיו שהיה עומד בהן בשעת שאלה דקסבר לאו עירוב הוא ונמצא יוצא חוץ לתחום בלא עירוב ותנן לקתן בפ׳ מי שהוציאוהו (דף מא), אין לו אלא ד׳ אמות: עלין. לא חשיבי ורעים לאכול:

ש"מ. ואם הוא יין מבושל אמר רב כדי לאכול בו. חומץ כדי ליטבול בו. זיתים ובצלים כדי לאכול בהן שתי סעודות. וכמוזן ב' סעודות לעירוב. סבר רב יוסף עד דאיכא סעודה מהאי וסעודה מהאי מצטרפין. ואסיקנא [דאפילו למחצה ולשליש ולרביע]. (חומץ כדי לטבול בו) [בצלים כדי לאכול מהן] מזון ב' סעודות. הני מילי באמהות אבל בעלין לא, ועלין נמי לא אמרן אלא

אגוזין, וה' אפרסקין, כ' רמונים, ואתרוג אחד. ואמר קורסק בר דר משום (דרבנן) [דרבן וכן לעירוב. ואם איתא ניהוי ה' תפוחים כשיעור אפרסקין ה'. ושנינן תפוחין דשכיחי קב, אפרסקין דלא שכיחי ה'. אמר רב יוסף שרא ליה מריה לרב מנשיא בר שגובלי דאנא אמרניזתא ניהליה. הא דאמר רב וכן לעיניין [עירוב] אמתניתין דתנן בסוף פיאה, אין פוחתין

לאחר שנדרסין בעיגול קרי להו

מוסף רש"י

ועביד תוך תוך. כלומר ששלוק ונמחה מאד וקול רתיחתו נשמעת כקול תוך **מור** (ברכות לט.). הריני כבן עזאי בשוקי טבריא. יום אחד היה דעתו ללולה, אמר הריני כאן בפומבדיתא מוכן להשיב דבר לשואל בעומק . ובחריפות כבו עואי שהיה חריף ודורש בשוקי טבריה (סוטה מה. וכעי"ז קדושין ב.) או: הריני משובח זומי שאני דרשן ובחי כבן עואי שהיה משתבח בשוקי טבריא, כדתניא בבכורות בפ' תשיעי (נח.) בן עואי אומר כל חכמי ישראל לפני כקליפת השום (ערכין לי). אין למדין מן הכללות. כל היכא דמנן כלל לא אמרינן דוקא הוא, . . . בההוא דליתנהו ואפידו במקום שנאמר בו חוץ. מדבר פלוני, דאיכא למימר מדאפקיה להאי וודאי דק בכלליה אפילו הכי לא ילפינן מיניה אפילו הכי לא ילפינן מיניה דדלמא שייר ולא אפיה כל קדושין לד.).

רבינו חננאל (המשך) (לעיניין) [לעניים] בגורן מחצי קב חיטין וקב שעורין. ר' מאיר אמר כוסמין, וקב גרוגרות או מנה דבילה [ר"ע אומר] פרס. חצי לוג יין ר׳ עקיב׳ אומר רביעית. רביעית שמן ר׳ עקיבא כדי שימכרם ויקח בהז אמר הא דרב וכן לעירוב (בזוי) [על זון הברייתא. אולמיה מברייתא. משום דתני בברייתא תבליז. ותבליז עירוב נינהו. אטו מתני׳ (מילתא) ומי לא] תני אכילה נינהו. אלא משום דקתני במתני׳ חצי לוג יין. ואמר רב מע בשתי רביעיות של ש"מ כי אמר רב וכז